

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k,
" pol leta 4 " — " "
" četrt " 2 " 20 "

Po pošti:

za vse leto 10 g. — k
" pol leta 5 " — " "
" četrt " 2 " 60 "

Vredništvo in opravišтво je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Oznaniła:

Za navadno trisopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " 2krat,
4 " " " 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štempelj) za 30 kr.

SLOVENSKI NAROD.

V p r e m i s l e k.

Dunajski vladni krogi so si od nekdanj in zopet v najnovejših časih mnogo obetali od razpora med Mladimi in Staročehi. Kader sta imela „Politik“ in „Narodni listy“ med seboj kakšen domač prepir, majale so se vse dunajske časnikarske roke v mrzlični nagosti zapisovale ta prepir v svojo kroniko, muzala je veselo vlada, češ zdaj jih imamo: „stare“ bomo z „mladimi“, „mlade“ s „starimi“. Goljufali so se. Praška skoz in skoz nemškutarska „Bohemia“ zdaj svojim dunajskim tovarišem in tovarišicam odpira oči in takole opisuje razmerje med mladimi in starimi Čehi:

„Mnogi dunajski časniki so mislili, da smejo na Dunaji že upati, da bode česka opozicija pri sedanjih spravedljivih obravnava izgubila kaj svoje odločnosti in ostrosti, ako so videli, da se časniki mlado- in staročeske stranke v kateri stvari med seboj kavsajo. Skazalo pak se je, da je bilo to upanje prazno, kakor so bile do zdaj krive vse spekulacije na razdvoj v narodnem taborju. Sploh bi se bili na Dunaji že davno lahko spametovali, ko bi bili tam količkaj poznali naše domače razmere. Ni dvojbe, da se nahajajo v českem taborju globoko segajoče različnosti mišljenja — različnosti, ki se ne skrečujejo samo na osebne koristi, ampak ki se tičejo načel samih; ali kakor resen in globok je tudi ta razdvoj, v eni točki je vendar prekobiljen, tako prekobiljen, da so Mlado- in Staročehi samo ena trdna falanga. Kader gré namreč za narodno vprašanje, kader gre za obrambo protinemštvu, zginejo na česki strani vsi razločki med posameznimi strankami, in potem je vse združeno v enem mnenju, v eni in isti akciji. Narodna disciplina v takih primerljajih zataji vse manje različnosti, zaradi narodne koristi in discipline obmolkejo vse specialne koristi. O tem bi se bili na Dunaji zadnja leta že lahko do sita prepričali, in gospodje, ki

imajo s „spravo“ količkaj opraviti, bodo pametno storili, ako teh izkušenj ne opusté izpred očíj. Kakor naj ti gospodje že spravo in obravnavanje sučejo, vsakako bodo imeli opraviti skupno s Staro- in Mladočehi in nikakor ne samo z enim ali drugimi z vsakim za-se. „Nar. Listy“ so te dni večkrat povedali, da v državopravnih stvareh ni razločka med starimi in mladimi Čehi. Da pa ne bi nihče mogel dvojiti, kakovšno je to državopravno vprašanje in katero misel ima to vprašanje za podlogo, prinesli so „Nar. Listy“ dolg članek, čegar kratek smisel se dá tje skrečiti, da morate Česka (Pemska) in Moravska postati državopravna celota, ker je tako združenje narodna potreba za Slovane obeh teh dežel.“ Tako Nemci o česki disciplini.

Mi Slovenci smo sicer prokleto pametni — če družega ne, imamo Vodnikovo spričevalo za-se; vendar se je zadnje čase začelo kazati, kakor da bi se hoteli cepiti v klerikalce in liberalce. Ali bi svoje pameti najbolje ne dokazali in z nova potrdili že nekoliko zastarelo Vodnikovo pohvalo, ko bi šli nekoliko k Čehom v šolo, in napravili v narodnih stvareh — eno nepremagljivo narodno falango!

H r v a š k a.

★ Opozicija v našem saboru pod vodstvom Ante Stojanoviča je za vlado kakor nepričakovano, tako tudi nepriležno prišla. Za našo vlado je ta saborska opozicija pravi nitetreb. Opozicija, dasiravno malobrojna, je imela situvacijo celo v svojih rokah. Netaktno je ravnala, da se je že naprej vladi grozila, kako jej bo ob priložnosti levite brala in kako hudo jo bo zavolj njenega grešnega življenja v spoved vzela; še manj taktno je pa ravnala, da je vladi pustila v svoje karte pogledati. Javna tajnost je bila, da opozicija namerava takoj po pretresu volilnega reda, ki je kot prvi predmet

na dnevni red postavljen bil, s svojim definitivnim izstopom sabor nemogoč narediti, in tako tudi vlado strmoglaviti. Vlada je vedela za to nakano opozicije, ter vse svoje misli na to zmislila, kako bi tej nakani še o pravem času v okom prišla. Rauch pokliče svoje tri svetovalce ponedeljek 2. t. m. popoldne k sebi, da bi kakšno zduho zduhtali. Vsi štirje so glave vkup potegnili in zares en tak manever zduhtali, ki se je za nje izvrstno obnesel. Še tisti dan je odšlo namreč pismo iz Zagreba na predsednika državnega zbora v Pešti s prošnjo: naj neodvlačno in sicer že z vračajočo se pošto hrvaške ablegate v peštanski vkupni državni zbor pokliče. To pismo prišlo je v torek 3. t. m. v Pešto, 5. v jutro bil je že zaželeni odgovor v Zagrebu. Po odpošiljanji svojih ablegatov je naš sabor nezaključljiv, on se mora tedaj vsaj za toliko časa odgoditi, dokler jegovi ablegati iz Pešte nazaj pridejo. — Opozicija se tega manevra gotovo ni nadejala, kajti videlo se jej je, da je bila celo konsternirana, ko se je poziv predsednika peštanskega vkupnega držav. zbora prebral. Naš sabor je tedaj začasno odgodjen. Naša vlada je s tem maneverom dosegla, kar je doseči hotela, namreč to: da jej opozicija na saboru ne more levit brati, da jej ne more njene grehe naštevati, da s svojim izstopom ne more sabor nemogoč narediti, in da tudi vlado samo ne more strmoglaviti. Kriza vladina je s tem za nekaj časa nazaj potisnena. Vladati mora vendarle neizmerno sladko biti. Vlade se dajo psovati in grditi in česati, da je groza, pa vendar nočejo odstopiti. Nobeno sredstvo jim ni preslabo, da ga ne bi v vzdržan-ju samega sebe vptrebile. Gore načrtan manever naše vlade ima nekaj izrecno Machiavelističnega na sebi, nekaj zavratnega, ki ni po tem, da bi javno moraliteto vzdignilo. Machiavelli ima tudi na Hrvaškem svojo zalogo, svoje učence, ki mu bogme ne delajo baš sramote. Ljudje, ki so in politični skušnjaki, dé, da ta sabor naša vlada ne bo več sklicala, kajti jegova opozicija se jej preveč razposajena vidi. Če se pa naša vlada

Listek.

S o l.

Za nemško besedo „Witz“ Slovenec nima pravega poznamenovanja. Rabiti smo začeli česki: vtíp, dovít — znamenje, da nimamo „vtípnih“ lastnosti. Kaj pa še rečeš? Ni „Juri s pušo“ vtípen, ali pa „Brencel“? In sedaj še bode sekal: „Pavliha“ — o jemenel! — že me je strah, tudi mene utegne našeskat; v ime božje! — Zakaj pa ne bi rabili za „Witz“ besede sol? Martialis je bil prav ostrega gobca, in glejte Rimljani pravijo o njegovih epigramih: sales, amari sales, salsus Martialis. Tudi Slovenec reče: „komu jo zasoliti, neslano govorjenje. Vendar pustimo jezikoslovje na stran, in premišlujmo rajše lepe lastnosti soli. Moja rajnka mati so večkrat na dušni večer na mizo pisker soli postavili, rekoč: da duše pridejo soli lizat. Razlagam si to povero tako: Duša je sol trupla, brez duše truplo segnije — e ljuba mamka so torej prav lepo misel imeli, ko so dušam soli postavljali. Stari Slovenci so svojega vojvoda počastili s kruhom in soljo, kader jih je obiskal v njihovih mestih, trgih ali vaséh; tukaj je sol bila znamenje zvestobe in prijateljstva, sedaj kraljem ne nosijo več soli nasproti, zato pa tudi ne najdeš več na svetu tiste ljubezni in prijateljstva do oblastnikov, ka-

kor v starih časih. Res so nekdanj oblastniki tudi več soli imeli v glavah, nego sedaj. Solnjak na mizi podreti, in sol raztrositi pomeni: sovraštvo in zamero si nakopati. Torej naj vsakdo pazi, da se mukajtakega ne pripeti, posebno ako je k mizi velikih in mogočnih povabljen. Nek perzijski kralj je, kakor Chardin pripoveduje, svojega služabnika dal razkosati, kateri mu je vpríčo slavnih gostov sol raztrosil; gotovo samo to ni bil edini vzrok, že mu je moral tudi kaj slanega večkrat povedati. Pa zakaj se perzijski kralj ni držal navade Arabljanov? Ti navadno nikdar soli na mizo ne postavijo, nego le takrat, ako sklepajo kakovšne pogodbe; zato se kontrakti v arabščini velijo: Baretmilleh, solno zveze, solne pogodbe. Ako Arabljan stori prisego, da družega ne bo izdal, vzeme zrnce soli v usta in reče: pri tej soli! ne bodem te izdal. Ko bi to lepo navado imeli pri nas, koliko zvestobe in zamlčljivosti bi bilo? Sedaj, ko ni soli na jeziku, se vse skrivnosti ročno ovadijo. Kdor je pri kakovšem Arabljanu soli in kruha jedel, ga je ta in vsi njegovega plemena imel za brata, in smel je pričakovati v vseh okoliščinah zvestobe in prijateljstva. Gotovo bi to v našem državnem zboru tudi pomagalo, ako bi poslanci pred vsakim zborovanjem soli in kruha na mizo si postavili, in si vsak nekaj soli založil: ne samo bi bili njihovi govori okusniši, nego tudi vladala bi večja edinost v glasovanjih, sedaj pa eden

je „papríkahändel“, in vleče na Magjarsko, drugi pije „wüdsko“, in vleče na Poljsko, tretji ima za zajutrek „Butterbömmchen“, in vleče na Prusko, — le českih „povidelnov“ se vsi bojijo. Sedel sem enkrat z nekim Parižanom pri oni mizi; naglost moja je kriva bila, da se je solnjak podrl. On se prekriža, vzame sol, in za hrbtom si je malo potrosil. Vprašam, zakaj to dela, in prav srdito reče, da je to „dable“ storil, in da bi se mu ta dan gotovo kakovšna nesreča zgodila, ako ne bi hudiču v oči soli potrosil. Misli sem si: vraže so povsod doma, — tudi v središču evropske civilizacije. Egiptski (paganski) duhovniki niso smeli nič osoljenega jesti, kader so šli bika: „Apisa“ častit, sedaj je na robe — katoliškim pa se dandanašnji že preveč juha soli. Menda svet se drži Platonovega izreka: da je sol bogovom prijetna. Tudi paganski Mehikanci sol zelo čislajo in molijo posebno boginjo soli, ktera se veli: Huikstocihuall. Mehikansk prostovoljec mi je rekel, da je v tempelj te boginje pobegnil, ko mu je že hudo šivalo, in tako ušel smrti. Nasproti Mehikancem so bili Kinezi — pravi buteljni. Tam je nekakov Phelo bil prvi mož, kateri je sol našel, in njeno dobroto spoznal. Ali: „nemo propheta in patria“; to si tudi jaz skusim; — Kitajci so se mu smejali, on je odšel iz svoje nelvalezne domovine. Sčasoma začnejo vendar Kinezi sol lizati, tako strastno, kakor koze, in glej

sabora, v katerem more na vsak način na jako večino računati, boji, kaj bo še le, če se ta sabor razpusti in nove volitve razpišejo, ki bodo še vse huje može, in še vse bolj trde značaje nego je Ante Stojanovič, v zbornico posadile! Zelo smo radovedni, kako misli naša vlada naprej voziti. Iz desetdnevnega zborovanja se ne da nič drugega registrirati nego vladni odgovor na Brozovo interpelacijo. Broz je vlado interpeloval že leta 1868., zakaj se tiste ustanove z Magjari sklopljene nagodbe, ki so Hrvatoma v prilog, še zmerom niso dejanski izpeljale. To interpelacijo je Broz leta 1869 tudi v peštanskem skupnem drž. zboru stavil, in še le zdaj, ko je že poldrugo leto preteklo, je naša vlada na njo odgovorila. Vladin odgovor interpelantom ni zadovoljil. To zasedanje našega sabora bilo je tedaj na vse strani neplodno in jalovo.

V Zagrebu 7. maja.

Tabor v Tominu 1. maja 1870.

(Dalje.)

Za Doljakom in Premersteinom nastopi dr. Tonkli, katerega ljudstvo uljudno pozdravlja. On priporoča 8-razredno meščansko šolo v Tominu in po kratkem uvodu tako-le govori:

Mi Slovenci imamo sicer izvrstne duhovne, pravoznane, inženjirje; imamo prav marljive in delavne kmete in za zboljšanje kmetijstva se je ustanovila deželna kmetijska šola v Gorici, ktera bode veliko koristila, ako boste pridno pošiljali v njo vaše sinove za kmetijstvo namenjene. Kar se tiče pa meščanskega stanu, kateri bi imel bivati v trgovih in mestih, tega pogrešmo skorej popolnoma, ker tudi v naših trgih stanujejo večinoma le kmetovalci. To prihaja od tod, ker je domače rokodelstvo in trgovstvo še na najnižji stopinji in ker obrtnijstvo še skoraj popolnoma spi. Poglavitni vzrok temu pa je pomanjkanje obrtnijskih šol. Zboljšati in pomnožiti domače rokodelstvo in trgovstvo, in vpeljati, podpirati obrtnijstvo, imajo naloge meščanske šole. Postava 14. maja 1869 l. govori o dveh vrstah meščanskih šol; meščanska šola prve vrste ima osem razredov in združuje v sebi ljudsko in meščansko šolo; meščanska šola druge vrste pa se naslanja na petrazredno ljudsko šolo in ima le tri razrede. V meščanski šoli se imajo podučevati med drugimi sledeči predmeti: učilo o stavku, to je, kako se imajo pisma in spisi vsake vrste pravilno sestavljati; zemljepisje in povestnica; prirodoznanje; naravoslovje ali fizika; računarstvo ali aritmetika; zemljemerstvo ali geometrija, knjigovodstvo, risanje s prosto roko, lepopisje itd. — Kdor bo te šole pridno obiskoval in z dobrim uspehom dokončal,

sedaj so spoznali svojo krivico, — postavijo Phela med svoje bogove, obhajajo vsako leto jemu v čast slovesen praznik, in ga povsod iščejo, ali ne bode ga pred nazaj, nego na sodnji dan. Tolažite se vsi, dragi rojaci, kateri imate kaj soli — v glavi, po smrti Vas bode hvaležna domovina slavila v gledališčih in javnih shodih, pobirala bode pol stolet prineske za velikanski spominek, kakor sedaj za Vodnika; za takovšno slavo boste vendar radi v domovini ali zunaj domovine radi — stradali.

Sol še je tudi za druge reči. Glejte Nemci so velik „Culturvolk“, jihovi učenjaki prerovajo vse kote naravne in čeznaravne znanosti, ali do brega leta vendar ne vejo naprej povedati. Zato nemški kmetje na sveti večer nastavi 12 čebulovih lupin, (podobe 12 mesecev) in v nje denejo nekoliko soli. V kateri lupini je manj soli popite, ta mesec bode rodovitniši. Skusite tudi to vi, gospodarji! Še ene solne moči naj omenim. Prebivalci Kurlanda imajo posebne copernike na sol. Ti v sol puhajo, čez-njo skrivnostne besede govorijo; ta pocoprana sol brani podložne pred lutostjo in divjostjo, pred neusmiljenostjo in grobianstvom na prejšnjostavljenih, zato to sol imenujejo: Armo-Sool, sol milosti. Glejte, da dobite vsi, kateri ne smete zapovedovati, ta amulet, posebno vi praktikanti, študenti in lehrpuebi. Ali v tolažbo zapomnite si vsi, ubogi trpini, besede sv. Marka: Omnis enim igne salietur. —

Επιγραφος.

si bo gotovo prisvojil toliko in takih znanosti, da bode pripraven za rokodelstvo, kupčijstvo in obrtnijstvo sploh. Je pa vprašanje, ali je taka šola potrebna za tominski okraj? Jaz mislim, da taka šola je za Tomina in celi tominski okraj ne le potrebna, ampak celo neobhodna. Denašnji čas je čas napredka, in treba je tedaj napredovati na vsakem polji; na polji kmetijstva, da se bodo pridelki kmetijski zboljšali in množili; na polji rokodelstva, da bodo domači rokodelci vse pridelke zboljšali in množili, tako da ne bo treba po tujih segati; pri kupčijstvu, da bomo imeli obilno domačih podučeni kupcev, kateri bodo pripravljali najboljše in najcenejšo robo; obrtnijo pa je treba še celo stvariti, ker je še popolnoma nimamo. Posebno pa za obrtnijstvo je lega in kakovost Tomina in tominskega okraja jako pripravna. Tukaj imate veliko in močnih rek, na katerih bi se dalo tvornic ali fabrik vsake vrste sezidati in ustrojiti, ker najcenejša gonilna moč je voda. Imamo vse upanje, da bode šla v malo letih po sočki dolini Predilska železnica; kader se bo to zgodilo, bode gotovo se sezidalo ob Soči in drugih rekah v Tominu veliko fabrik ali tvornic, ker potem ne bo le gonilna moč za fabrike, to je voda, najcenejša, ampak po ceni bode tudi dovožnja, odvožnja surove in razdelane robe do tvornic in iz tvornic. Tvornice pa potrebujejo veliko prostih in učenih delavcev. Za tisti čas pa je treba se zdaj pripravljati, in za to bode skrbela ravno meščanska šola v Tominu, ktera bode dala dovolj učenih delavcev za vse tvornice, ki bi se znale tukaj ustrojiti. Ako bi ne bilo te šole, godilo bi se Tominu kakor se sedaj godi v Ajdovščini; tam je namreč veliko tvornic, v katerih pa služijo domači le kot prosti delavci in opravljajo najtežja dela; vse druge lažje in bolj plačane službe imajo v rokah pa le tujci. In odkod izhaja to, boste prašali? To prihaja od tod, ker v Ajdovščini je le slaba ljudska šola in ker ni tamkaj nobene obrtnijske in tudi ne meščanske šole. Da mora pa ta šola slovenska biti, je gotovo, ker le tedaj se bode zamogla mladina v 8mih letih vseh zgorej omenjenih in za življenje in sešeno za meščanski stan potrebnih znanosti naučiti, ako se ona podučuje v svojem materinem jeziku. Kot predmet pa naj bi se učil tudi v tej šoli še drugi jezik, postavim nemški ali laški, ker koristno je, da se zraven materinega kak drugi jezik zna, kar velja sešeno za obrtnike. Meščanska šola tedaj nam bode zboljšala domače rokodelstvo, ona nam bode pomnožila domače trgovstvo in k temu pripomogla, da se oživi tudi obrtnijstvo. Ako pa to dosežemo, ne bode treba toliko tuje robe kupovati in dopeljavati, ampak mogoče bo so domače pridelke iznašati in izvaževati in s tem pa pride denar v deželo in denar stori in množi blagostanje.

(Koniec prih.)

Dramatične zadeve.

Velečestiti gospod vrednik! Veselo gibanje, katero se kaže neka leta na polji slovenske dramatike po odrih naših čitalnic, in potreba javnega organa, v katerem bi se moglo razgovarjati o enem ali drugem pripomočku uspešnega in kolikor mogoče složenega delovanja na tem gotovo jako važnem polji narodnega izobraževanja, napotila sta me obrniti se do Vas s prošnjo, da blagovolite odločiti v Vašem velečislanim listu stalen predelček slovenskim dramatičnim zadevam.*)

V tem predelčku hočem Vam poročati o delovanju in napredovanju dramatičnega društva v Ljubljani, priobčevati za predstavo pripravne igrokaze, posebno z ozirom na rokopise, ktere hranuje dram. društvo, ter sploh podajati črtice o eni ali drugi stvari, zaradi ktere imajo včas doma ljubni igralci naših diletantiških gledališč pri izvrševanju svoje lepe naloge dosti nepotrebnih zavir. Te zavire pa izvirajo iz tega, da se ravno o tem delovanju in o potrebnih pripomočkih pri nas javno po časopisih premalo piše, ko imajo n. pr. na Českem diletantiškem društvu svoj lastni, dvakrat na mesec izhajajoči časopis „Česka Talija“, ki se izključljivo le peča

*) Kakor obljubljeno, stoji Vam in drugim „Slov. Nar.“ v tej zadevi na razpolaganje; nas bodo doneski te stroke jako veselili.

Vredn.

z dramatiko. Skušati hočem po svojih slabih močeh ustreči vsaj nekoliko napredku slovenske dramatike, bolj gledé na praktične potrebe, nego na učna dramaturgična razkladanja.

Na drugej strani pa bode prav dobro in koristno, če se bodo glasili v tem predelčku tudi domoljubi iz raznih slovenskih krajev, kjer se goji dramatična muza, ter nam poročali kaj o njih delovanju in razkrivali svoje želje ali nasvete. Obračam se tedaj do domoljubnih igrokaznih rediteljev slovenskih čitalnic, ktere imajo svoje gledališke odre, s prijazno prošnjo, naj me blagovolé podpirati v mojem namenu, ter podajti kratka sporočila o delovanju njihovega kraja. Po takem vzajemnem delovanju bode tudi dram. društvo veliko lažje moglo ustrezati potrebam čitalniških gledališč.

Predno pa začnem, naj nekoliko razjasnim stališče dramatičnega društva. Pri izdajanju igrokazov mora ono najprvle gledati na to, da podá diletantiškim močem primerne gradiva, izbirati mora tedaj igrokaze, kateri so lahko izpeljivi, in tudi občinstvu, katero pri nas deloma še take hrane ni vajeno, lahko umevni. Lačnemu ustreže se s kosom tečnega črnega kruha bolj nego z umetno peko, ktere ni navajen. Pri predstavljanju igrokazov na ljubljanskem gledališču pa je zopet društvu treba gledati, da se podaja tudi kaj novega, četudi malo slabejega slovenskega. Res je, da so francoske veseloigre in tudi nemški in angleški igrokazi bolji nego marsikteri v slovenščino prevedenih slovenskih, ali pomisliti je, da so velikemu delu občinstva znani po predstavah izurjenih nemških igralcev, da bi tedaj predstavljeni od diletantov v prestavi ne mikali posebno občinstva. Že samo to bi bilo vzroka dovolj, da se časi vendar tudi po slovenskih oziramo, zlasti ker so našim družinskim razmeram vendar nekaj bolj podobni nego drugi čisto tuji. Toliko se mi zdi potrebno omeniti na kritiko „Zvona“, ktera sicer res malo grenko imenuje pridelke naše mlade Talije „do malega smeti“, ki pa nikakor ni tako mišljena, da bi človek mogel prav dajati praznega napuha polnemu odgovoru nemškega „Brencljuna“, s katerim odgovorom — kakor je meni znano — odbor dramatičnega društva ni v nikakoršni zvezi.

Da dramatično društvo že zdaj ne more stopati pred občinstvo z visoko-klasičnimi tragedijami, in da tudi pri natiskovanju igrokazov mora skrbeti za dela našim še ne razvitim dramatičnim razmiram primerna, to bode vsakdo lahko spredel, kdor jemlje ozir na dejanske razmere, kakoršne so. Gotovo se bodo pa tudi v tem oziru zboljšale s časom naše okoliščine, ter nas pripravile, da smo bolj strogi v svojej kritiki.

Josip Noll, tajnik dram. društva.

Ker bodo za tretje društveno leto odmenjene knjige skoraj dotiskane in se začno razpošiljati udom prihodnji teden, je odločen dan tretjega rednega občnega zbora dram. društva na dan 29. maja, kar se za zdaj daje na znanje čestitim družbenikom. Vabila in program sprejmo ob enem s knjigami, kakor tudi imenik družbenikov.

Odbor.

V svojej zadnji seji je sklenil odbor dram. društva, da se javno izreče srčna zahvala vsem čestitim gospodom, gospodičnam in gospem, ki so v preteklej sezoni s svojim sodelovanjem pripomogli k uspešnemu delovanju dramatičnega društva, kar se daje s tem na znanje.

Odbor.

Dopisi.

Iz Maribora. [Izv. dps.] Porazumljenje med državopravnimi (saj drugih ni!) slovenskimi strankami nam se je od onega trenutja, ko se je državni zbor sam raznesel, nujno in neobhodno potrebno zdelo. Kar večina količko kaj izobraženega slovenskega ljudstva v državopravnem oziru o slovenskem narodu (živem in kosteno — mesenem, ne „papirnatem“, kakor nekteri sumljivo dovtipajo) misli, je znano; glej tabore bivše in bodoče! Zato ne gre, ako želimo slov.

shoda, ampak da se vladi od imenitnih, vpljivnih mož kaj pozitivnega predloži. To bodi smisel bodočega zaželenega shoda. Čas mu še ni pretekel; tak shod se še lahko snide in lahko tudi svojo nalogo pri vladi izpolni. Zato kličem še enkrat našim veljavnim rodoljubom, posebno ljubljanskim: Zdravite se k shodu! — V tega naj stopi vsaki pozvani brez presodka, brez strasti. — Brez vzajemnega, enodušnega delovanja preteče tudi ta doba, in za njo pride — dolgo kesanje! —

Od Savine 8. maja. [Izv. dop.] V svojem uvodnem članku 7. maja ste spregovorili prav pomembne besede. Res na naš narodni dom so začeli mahati s sekiro, da ga poderejo, domači in tuji nasprotniki. V uvodnem članku v 1. listu letošnjega tečaja sem rekel: „ker smo majhen narod, treba nam velikih značajev,“ ali tega izreka niso si zapomnili oni, katerim je slovenski narod izročil svoje zaupanje. Delajo svojo privatno politiko, razveseljuje jih antišambrianje in milostivi posmehljaji mogotcev, sprožujejo nediplomatične besede, katero pretkani vladni možje pobirajo, in potem pošiljajo po provincijah svoje napotke do mož, ktere „strah in lakota“ (slednja le za: — čast, višje službe, redove, križčke, plemenščino) skopčuje z vlado. Iz dobrega vira vem, da se na Dunaji posmehujejo slovenski opoziciji, dokler jo vodijo možje nam in vladi dobro znani. Dasiravno so demontirali dali „dedno poklonovanje“, in pravijo, „da so leta 1865 še bili navdušeni za: „Königreich Illyrien“, vendar Vas zagotavljam, da je ta politična ideja tako omilila nekterim osebam, da bi jo naposled utegnili sprejeti vlada sama pri spravi narodov. Dozdaj je vladne kroge še edino ogrela notranje-avstrijska skupina, — ali „Deutschösterreich“, za katero skupino, kakor slišim je tudi eden „Mladočehov“ pri konferencah prediral. Mala peščica Italijanov v Istri, v Primorju in Goriškem bode se morala udati; ali nemški Korošci, kateri so že enkrat skusili sladkost „ilirskega gubernija“, nočejo pod novo ilirsko predsedništvo v Ljubljani. Njihovi vodje že sami vladi oznanjujejo, da jim je ljubši Gradec, nego Ljubljana, in tako utegneta čez kratek čas slišati, da bode g. Tschabuschnigg kancelar koroško-štirске skupine, ker Lichtenfels in Schmerling zaradi previsoke starosti ne čutita več potrebnih moči za vredovanje te polhistorične individualitete. Znal bi Vam že denes na tanko oznanovati zadržaj g. dr. Tomanovih razgovorov z ministri, ali odlagam to na oni čas, v katerem bodo naši štirski deželni poslanci zašlišani; ali kakor čujem, na Dunaji ne bi radi svetov sprejemali od dr. Vošnjaka in Hermana. Kar se goriških odkrivanj tiče, je vsa stvar prav „simplex“. Vlada i. e. g. Beust, kateri vso spravo z opozicijo vodi, in kteremu poštene grof Potocki služi za elefanta, je že dolgo iskala časnik za svoje naméne. Našla ga je v „Zukunfti“ in g. izdajavec tega lista, Beustov saksonsk rojak, je začel pri Slovencih kot najmanje politično pomembnem narodu. Da zedinjeno Slovenijo zaterejo, jim je prvi postregel goriški uradni narodnjak, in v „Zukunfti“ skuhal znano politično čorbo. V Ljubljani jo tudi kuhajo, in ingredijence si dajo prinesiti tudi iz Štirskega, in res so našli v tako imenovanem „Windischbüchleru“ svojega pomagača. Vaterland dobro podučen o namenih, ktere ima vlada s Slovenci, je temu „Windischbüchleru“ vrata zaprla, ali verjamite mi, da bode mu je „Zukunft“ z veseljem odprla. Rrdeče niti, ktere Vi omenjate, smo našli začetek, ali ni še konca; slednjega ima g. Beust v rokah, in še bode nit razpeljal skozi Celovec, Gorico v sangvinično Ljubljano, in tam napravil „knof“. Nikdar ni lepše priložnosti bilo slovenski program uresničiti, nego sedaj, ali sveti napuh se mu povsod protivi. Jaz imenujem ta napuh za tega delj „svet“, ker naši vodje mislijo, da so „sacrosancti“, in kdor tako misli, je že zapleten v prvi naglavni greh. Nam štirskim Slovencem druga ne ostaja, nego tirjati, da se zaradi slovenskega vprašanja tudi poslušajo štirskoslovenski narodnjaki, in smelno rečem, da bode razun „Windischbüchlera“ vsak odločno stal za slovenski program, naj si je svetoven ali duhoven narodnjak. Vsem pravim rodoljubom pa svetujem: pazite! satan mreže postavlja, in hoče v skušnjave spraviti celo sene glave. Juste millieu.

Politični razgled.

Iz Dunaja se je 7. t. m. telegrafiralo v Prago: Vlada je preklicala novo postavlo glede davka na pridobnino. Potocki bode zanesljivo potoval v Prago; toliko kakor gotovo je, da se bode Dietrichstein-Mensdorf imenoval za namestnika na Českem. Javno mišljenje na Dunaji je prijazno Potockijevim spravedljivim prizadevanjem.

Zopet jih imamo nove ministre za kratek čas! „Wien. Ztg.“ nam jih je prinesla preteklo soboto. Grof Taaffe je popustil brambovsko ministerstvo in se je imenoval baron Widmann za ministra in vodjo brambovskega ministerstva. „Tagespost“ je o tem novem ministru v nedeljo prinesla dolgo povestnico, kako je novi minister kot nadlajtnant v Gradcu v kavalirski ošabnosti razsekal poštenega obrtnika, tako da je začel hirati in da je tudi umrl, in kako so njegovi dediči od novega ministra po 10letni pravdi iztožili 5000 gld. odškodnine. Vodstvo finančnega ministerstva se je z ministerskim pridevkom vred izročilo baronu Holzgethanu. Prav zanimivo je, kar poluradni listi pristavljajo k temu imenovanju: „finančnemu vodju se bo dodala mlajša moč v osebi sekcijskega predstojnika!“ Vsakdanja kratka podložniška pamet bi sodila, da je odveč ali stari minister, ali mladi delavec — sekcijski predstojnik. Edino ime, ki v kratkočasnem baronskem ministerstvu nekaj pomenja, je g. baron Pettrino, kteremu se je izročilo kmetijsko ministerstvo. Kaj in koliko pa to ime pomenja, tega za zdaj še ne vemo. Nekteri trdijo, da bo imel Pettrino nalogo voditi spravedljivo obravnavanje s Čehi.

Poleg novih ministrov imamo zaznamovati dve spremembi v ministerstvu uka. Njegovo veličastvo je imenovalo dolénje-avstrijskega deželne poslanca in odbornika A. Czédika za sekcijskega predstojnika v imenovanem ministerstvu, in je ravno ta pridevek in značaj podelilo ministerskemu svétniku baronu Tomašku.

Trdi se, da je predsednik najviše sodnije na Dunaji Schmerling prosil pri cesarji, naj bi smel iti v pokoj. Kot njegov naslednik se imenuje — Herbst. Res človek mora zgubiti vse zaupanje v Potockijevo spravedljivost, če bode na to mirovno in nepristransko mesto pustil postaviti strastnega moža, kakor je Herbst. Pri viši sodnji imamo za drugega predsednika strastnega Bahovega dragonerja in slavofaga Waserja, za najviše sodnijo naj nam dadé Herbst — potem ubogi Slovenec, ki ne boš mogel svojih pravniskih potreb dognati pri prvi instanci! Naj pri tej priliki dostavimo še nekaj. Prejšnje časa se je pri deželni sodnji v Gradcu vselej obravnavalo v slovenskem jeziku, ako so bile stranke zmožne samo slovenskega jezika. Zdaj pa so sodniki, tožniki in večidel tudi zagovorniki — le Nemci in obravnava se s pomočjo tolmača. Uboga pravica!

Svo bodomiseljni Nemci gorénje-avstrijski so v Lincu izdali program, v katerem pravijo, da česki deklaraciji ne morejo pritrjevati in odsvetujejo svojim rojakom, naj ne hodijo k spravedljivim dogovorom k Potockemu. Menda ta dva stavka dovolj kaže, koliko imamo pričakovati od Nemcev in ko bi se še toliko dičili z izposojenim liberalnim perjem.

Vodja poljskih emigrantov knez Czartoryski je imel 3. t. m. v Parizu govor, v katerem je razvijal poljski program. Sumnja leti, da mu je dal grof Beust napraviti ta govor. Stari knez je med drugimi rekel, da so le Poljaki pravi nositelji avstrijske ideje, da Poljaki ne smejo delati slovanske politike in ne biti federalisti, da tudi nikdar ne smejo dovoliti, da bi se Avstrija razpršila v neko število samostalnih grup, ki bi vsaka stala pod zaščito neke „pravljiske“ krone. Tudi česke pravice je Czartoryski prav centralistično skril. Čehi v svojih časnikih krepko protestujejo proti temu programu, in „Pol.“ piše: Mi Čehi smo možje dovolj, da bi se če bi bila sila tudi proti volji Poljakov držali svojega državnega prava in ne bomo ter ne moremo svojega postavnega stališča nikdar spremeniti na ljubav kaki poljski oportunisti muhi.

Papeževa nezmožljivost se bode bržkone vendar

dogmatizirala. Sliši se, da je avstrijski zastopnik kuriji izrekel svoje obžalovanje, da kurija ni poslušala posvetnih vlasti, ko so odsvetovale, naj se ne izreka papeževa nezmožljivost. Na dalje se sliši, da bi Avstrija ne dopuščala dotične dogme razglašati, ko bi se količkaj dotikala državne oblasti in njenih pravic.

Včeraj je bilo na Francoskem ljudsko glasovanje. Do zdaj še ni znano, kakovšen je izid. Toliko pa se sme že zdaj trditi, da je bržkone za Napoleona glasovala velika neomikana množina, da pa inteligencija ali sploh ni glasovala, ali pa da je odločno glasovala proti Napoleonu. V malem se nekaj enacega godi in se bode pri prihodnjih volitvah žalibog menda godilo tudi pri nas Slovencih.

V Petrogradu so našli avstrijskega vojaškega pooblaščenca prnca Arenberga umorjenega. Ruski cesar in cesarica sta poslancu izrekla svoje obžalovanje.

Pruski kralj je s prestolnim govorom končal colni parlament. Kakor navadno je kralj rekel, da je vse prav dobro šlo in da se nadeja, ka pojde dobro tudi v prihodnje.

Razne stvari.

* (Mariborsko.) Tukajšnjemu katehetu na dekliski šoli je šolski svét po nasvetu prof. Esselna odtegnil mesečno plačo, ker omenjeni katehet v pričo šolskega ogleda Esselna ni hotel katehizirati. Ob enem so prosili za novega hategeta.

* (G. c. kr. notar dr. Radey) v Mariboru je dobil sledeče pismo: „Vsled Vaše prošnje dne 11. aprila t. l. na visoko ministerstvo za deželno brambo, naj bi bi se preklical zaukaz, po kterem bi bilo moralo 400 odpustnikov Hartungovega polka oditi v Pirano in Koper, in vsled enakih prošenj, ktere so poslali posestinki različnih sronj mariborskega okraja, stopilo je brambovsko ministerstvo v dogovore z vojnim ministrom, in je ta uslišal prošnjo, ter po telegrafični poti zaukazal rezervnemu zapoveljništvu v Mariboru, da se vojaška asistencija ne bode pošiljala v Pirano in Koper. — Po visokem odloku g. ministra za deželno brambo 23. pret. m., sprejetem 2. t. m. št. 3300 Vam to nazanjam za Vas in pa, da to tudi naznanite svojim soprosilcem. — Maribor 4. maja 1870. C. kr. okrajni glavar: Seeder.“

* (Maslo nemške kulture iz slovenjebistriškega okraja.) Kaj so dosegli z nemčevanjem v šoli, naj kaže sledeče pismo: An den Hochwürdigen Herrn Pfarrer in Oberp. Franz K... grudbesitzer in Puch. bittet wegen meine ehgattin Barbara K... sollen sie für mich gut machen, sie komt immer mir klagen zu ihnen ich bitte ihnen um die Gottes Gnade nicht sie bewilen zu theilen mit Grunde ich bitte ihnen streiten sie für mich was möglich ist, ich bitte Hochwürdige Herr glauben sie nicht alles meine Weib, was sie über mich klagt ist nicht alles wahr, Hochwürdige Herr ich bitte die Sache so vereitele das mein Weib wieder zu mir komt. — Mit achtung ihr ergebenster K....

* (Delavsko društvo.) Splošna želja je, da se napravi v Trstu delavsko društvo; zato so se poprejšnji odborniki tudi že o tej reči pomenkovali in obveljal je nasvet, da se precej začne za to delati, ko se le nekoliko pojasni, kako bode vprihodnje veter pihal z Dunaja, ker to je važno pri ustanovljanju delavskega društva.

* (Cirkniški Tabor) je dovoljen na 12. dan junija meseca.

Dunajska borsa 9. maja.

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	60 fl. 60 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov. —	—
Enotni drž. dolg v srebru . . .	69 „ 70 „
1860 drž. posojilo . . .	96 „ 50 „
Akije narod. banke . . .	718 „ —
Kreditne akije . . .	252 „ 30 „
London . . .	123 „ 85 „
Srebro . . .	121 „ 10 „
Cekini . . .	9 „ 87 „

Ponudite sreči roko!

ev. M. **250.000.**

kot najviši dobiček ponuja najnovejšo veliko žrebanje, katero je visoka vlada privolila in garantirala.

Potegnili se bodo samo dobitki in sicer po gotovem črtanju se bo v malih mesecih **26.900** dobitkov gotovo določilo, med temi so glavni dobitki po M. 250.000, 150.000, 100.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 3krat 15.000, 4krat 12.000, 4krat 10.000, 5krat 8000, 7krat 6000, 21krat 5000, 35krat 3000, 126krat 2000, 205krat 1000, 255krat 500, 350krat 200, 13.201krat 110 itd.

Prihodnje dobitno žrebanje te velike od države garantirane denarne igre je uradno določeno in se bo vršilo

že 18. in 19. maja 1870

in zanj velja

1 cela izvirna državna srečka le f. 8. —
1 pol " " " f. 4. —
1 četrt " " " f. 2. —

ako se ta svota dopošlje v avstrijskih bankovcih.

Vsa naročila se takoj izvrše z največo skrbnostjo, in dobi vsakdo od nas izvirne državne srečke sam v roke.

Naročilom se potrebni uradni črtaji gratis pridate in po vsakem žrebanju pošljemo svojim deležnikom brez naročila uradne liste.

Dobitki se pošteno plačajo pod državno garancijo, in se ali neposredno pošiljajo ali po želji deležnikov izvršujejo po naših zvezah v vseh večih mestih Avstrije.

Naš debit je zmerom srečen in smo nedavno imeli med drugimi bistvenimi dobitki 3krat prvi glavni dobiček pri treh igrah vsled oficijelnih dokazov in smo jih našim deležnikom sami plačali.

Seveda se sme pri tako solidnem početju povsod gotovo računati na živo udeleževanje, torej naj se že zaradi bližnjega žrebanja vsa naročila brž ko brž pošljejo na

S. Steindecker & Comp.,

bakina in menjiška kupčija v **Hamburgu.**

Kupujejo in prodajajo se vsakojake državne obligacije, železniške akcije in posojilne srečke.

Da bi se nihče ne mogel motiti, izrečno pristavljamo, da ne bo nobenega enacega od države res garantiranega žrebanja pred zgorejo uradno po črtanju odločenem žrebnem obroku, in da moramo vsem tirjavam kolikor mogoče ustreči, naj se izvolijo naročila na naše izvirne drž. srečke brž ko brž neposredno nam poslati. Z. p. (8)

Št. 75.

(3)

Razglas.

Okrajni odbor Gornjegraški je bil z ukazom c. k. ministerstva notranjih zadev dne 6. septembra 1862 št. 17215, 10. marca 1868 št. 2993, in c. k. nameštva v Gradcu dne 21. septembra 1862 št. 16669 in 14. junija 1868 št. 7391, pooblaščen, vse iz vojskinega posojila leta 1795 do 1799 izvirajoče premoženje nekdanjih podložnih Gornjegraške, Vrbovske in Rudenkovske gosposčine, z obrestimi vred, med zdajšnje pravne naslednike razdeliti.

Okrajni odbor Gornjegraški tedaj na znanje daje, da je ta razdelitev v smislu ukaza c. k. ministerstva notranjih zadev dne 10. septembra 1868 št. 150 (državni zakonik št. 39) dovršena, ter da razdelni izkaz v pisarnici okrajnega odbora vsakemu na videz razgrnen leži.

Pritožbe zoper to razdelitev se morejo v 45 dnevih z dokazom prvotnega posojila in pravnega nasledstva pri podpisnem okrajnem odboru tem gotovše predložiti, ker bi se drugače razdelitev po izkazu okrajnega odbora vršila.

Okrajni odbor v Gornjemgradu dne 25. aprila 1870.

(L. S.)

Jaka Špende,
načelnik.

Drugi redni občni zbor

„Slavije“

vzajemno-zavarovalne banke v Pragi, dne 15. majnika t. l. ob 10. uri dopoldne na „Slovanskem vrhu“ v veliki vrtni dvorani g. J. M. Šary-ja.

Program :

1. Opravniško sporočilo.
2. Izžrebanje in volitev 4. odbora.
3. Volitev 8 izbranih sodnikov.
4. Volitev 3 računskih pregledovalcev.
5. Odmena odboru in računskim pregledovalcem.
6. Odborov predlog.
7. Branje in podpisovanje zapisnika občnega zbora.

Drugi občni zbor III. oddelka „Slavije“ vzajemno — zavarovalne banke v Pragi. — t. j. vseh udov spadajočih v društva za vzajemno podedovanje, — dne 15. majnika ob 11. uri dopoldne na „Slovanskem vrhu“ v veliki vrtni dvorani g. J. M. Šary-ja.

Program :

1. Opravniško sporočilo.
2. Izžrebanje in volitev 3 odbornikov.
3. Volitev 3 namestnikov odbornikov.
4. Branje in podpisovanje zapisnika zbora.

Prvi zbor IV. oddelka „Slavije“ vzajemno zavarovalne banke v Pragi. — t. j. vseh udov, ki so zavarovani s svojim posestvom proti škodi ognja, dne 15. majnika ob 11 1/2 uri dopoldne na „Slovanskem vrhu“ v veliki vrtni dvorani g. J. M. Šary-ja.

Program :

1. Opravniško sporočilo.
2. Volitev 9 družabnikov v pregledovalni odbor, v katerega volis svoje srede poverjenike zavarovalno društvo slovanskih mlinarjev banke „Slavije“.
3. Volitev 3 namestnikov v pregledovalni odbor.
4. Branje in podpisovanje zapisnika zbora.

Kdor se hoče udeležiti, se mora pri vходу izkazati z legitimačnim listkom.

J. M. Šary, Dr. F. L. Chleborad, Dragotin Židlický.
predsednik. glavni voditelj. * podpredsednik.

Trgovsk pomočnik,

mlad, Slovenec, vaje prodaje materialnega in dolgega blaga, dobi službo pri trgovcu v večji koroško-slov. vasi. Oglašaji naj se pošljejo vredništvu „Slov. Nar.“ pod napisom: „Zvestoba“ do konca tega meseca. (1)

(1)

C. k. priv.

V 5 minutah

bele zobe.

Od dunajskega zdravniškega svetovanja preskušena „vilna zobna pasta“ („elfen-zahn-pasta“) vsled svojih protigljobilnih in protikurdejskih (antiskorbutnih) lastnosti neskončno dobrodejno in zdravilno vpliva tudi na zobno meso in na vse tvorine ust, tako da so vsacemu, kdor jo rabi, seveda nepotrebne vse zdravniške ustne vode, paste in štupe.

Rumeni in črni zobje postanejo pri prvi porabi te paste v petih minutah pod polnim poroštvo bel ko sneg, ker se z njo odpravi tudi najdebelejša veštanjska skorja.

En karton s podukom velja 1 gl. 80 kr. a. v. ali 1 tolar v srebru.

Da se izogne ponarejevanju, stoji na vsakem kartonu moj podpis.

Kupčijska zaloga

Traugott Feitel-na

Kärntner-Ring Nr. 2 na Dunaji.

Papirji, obiskalnice, pečati

in druge pisne priprave

najbolje blago po sledeči preniški ceni.

Geslo kupčije:

Tudi za malo denarja se lahko kupi dobro blago.

Francoski papir za pisma.

v katero se zastoj utisne vsako ime, črke in krone.
100 listov osmerke, fino belo . . . f. — 45 kr.
100 „ angl. rebrastega ali liniranega . . . — 65 „
100 „ rebrastega v vseh barvah . . . — 75 „
100 „ četvorke, fino, beli . . . — 85 „
100 „ „ angl. rebrast in linir. . . — 1 „
100 „ zavrtkov, osmerke, belo . . . — 30 „
100 „ „ rebr. močan papir „ — 50 „
100 „ „ pisanih, rebrastih . . . — 55 „
100 „ „ znotraj ostekljenih . . . — 60 „
100 „ „ za četvorko, rebr. moč. pap „ — 65 „
Dve lepi črki s krono v običnem barvotisku veljati na 100 listih 30 kr., za 100 zavrtkov 30 kr.

100 obiskalnic

na dvojno lakirane papirji, najfiniji kamnotisk, najnovejša pismenka l f., ravno take, fineje, s črnim tiskom 50 kr.

Jeklena peresa

Regulator-peresa za vsako roko in papir 12 peres 24 kr.
12 angleških, najboljčih 12 vrst . . . 10 „
12 ducentov (1 karton) omenjenih vrst . . . 80 „
12 „ Aluminium-peres, proti rji zavarovani 80 „
1 „ kavčukastih peres, po svoje izvrstnih 10 „
1 „ svinčnikov, dobrih, 10, 15, 25, 35, 45 „
1 „ peresnih ročajev . 10, 15, 25, 30, kr.

Jako spretni so novi mašinski svinčniki: ni jih treba ostriti, tudi se ne lomijo, 1 sv. v les udalen 10 kr. v kost 15 kr., 1 sv. s peresnim ročajem in nožem 90 kr., 1 kapsula s tekočino za 3 mesece 10 kr., 1 k. union-radirgumi za svinec in tinto 5 kr.

Najlepše izrezani pečati s krasno pisavo.

1 pečat z 2 črkama s finim držalom 50 kr., krona velja 30 kr., cela imena po cen.

Preše za visoko iztisnjeni tisk z imenom lepo delane f. 2. 80, 8. 50.

Stampilije s kositarjevo škatljo, mastjo in ščetom 4 f. 50.

Najnovejša stampilije samookalnice napravijo 1000 iztisov, ako se mašina samo enkrat namoči, najprikladneje sa pisarne in urade, 1 šk. z najfinijem izrezom 6 f. 50.

Nepokončljive elastične tablice za računanje po 5, 10, 15, 20 kr.

Najlepše karte za god in gratulacije, krasno izdelane po 5, 10, 15 kr., posebno lepe z vedno dišečo blazinico po 20, 30, 40, 50 kr.

Pisne mape

majhne, osmerne, brez oprave s zaporico f. 1.20, 1.50, 1.80. Take z vso opravo po f. 2., 2.50. Zunaj in znotraj umetno izdelane po f. 3.50, 4, 4.50. V veliki četvorki brez oprave po f. 1.80, 2.50, z vso pisno opravo po f. 3, 3.50, 4. Umetno izdelane po f. 4.50, 5, 5.50.

Pečatne marke za pisma,

ktere so zaradi svoje priročnosti, cene in varnega zapiranja bolje nego obliti in vosek, najlepše delo z vsakojako firmo, grbom, imenom, monogramom, 500 mark po f. 1.20, 1000 mark f. 1.80.

Papeterije.

Lepo oskrbljen zavoj, napolnjen z raznimi krasnimi papirji in zavrtki po 25, 30, 50, 60, 80 kr., f. 1.

Praktično dober kup darilo je nova pisna garnitura iz vlitiga bronza, sestavljena iz 10 kosov: 1 tintnik, 1 peresni ročnik, 1 peza, 2 pisna svečnika, 1 termometer, 1 ročni svečnik, 1 škatlica za netilo, 1 obrisalo, 1 obešalo za kinč ali uro. Vse prav krasno izdelano in velja samo 3 f.

Najbolje črtavno orodje.

1 škatlica 80 kr., f. 1, 1.20, 1.50, 1 škatlica popolna f. 1.80, 2.50, 3. 1 črtavnik 30 kr., 1 črkelj, majhen 30 kr. velik 40 kr.

Globusi po 50, 80 kr., f. 1, 1.50, 2, 3.

Škatlice s tušom, napolnjene z najlepšimi medenimi barvami po kr. 30, 50, 80, f. 1, 1.50, 2.

Listnice

lepe po kr. 10, 15, 20, v usnji kr. 25, 35, 50.

Najfiniji pečatni vosek z vonjavo,

rudeč po kr. 8, 10, izvrsten v raznih barvah po 10 kr.

Novo iznajden tintni prah,

kteremu je treba samo vode primešati, da se dobi najbolja leskeča tinta; škatljica po 20 kr.

Izgledi za navadne in kaligrafične vaje v pisanji dobri za učitelje in učenca. 1 sešit male oblike z 12 pis. kartami velja 10 kr., 1 sešit velike oblike s 30 krasnimi pisavami 65 kr. — Izgledi hitro naučiti se risanja, najnovejša metoda, za začetnike in diletante v različni izbiri 1 sešit 10, 15, 25 kr.

Dobiva se tako dobro blago edino na Dunaji pri

A. Friedmann-u, Praterstrasse Nr. 26.

Epileptični krč (božjast)

pismeno zdravi specialni zdravnik za božjast doktor **O. Killisch** v Berlinu, zdaj: Luisenstrasse 45. — Ozdravil jih je že nad sto.

(14)